ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛТЕТ ПО ГОРСКО СТОПАНСТВО
Регистрационен индекс на дата
ФГС-6015/10.08.26

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност Икономика и управление (по отрасли)

Автор на дисертационния труд: Милена Иванова Дичева, докторант на Лесотехническия университет – София

Тема на дисертационния труд: „Изследване и оптимизиране на параметрите на логистичната система в туризма“

Рецензент: проф. дн Николай Христов Щерев, УНСС

Становището е изготвено съгласно решение на Научното жури съгласно Заповед № ЗПС-281 / 19.06.2026 г. на Ректора на ЛТУ.

1. Обща характеристика на ДТ.

Дисертационният труд е в обем от 205 страници: увод – 3 стр., четири глави с основен текст – около 163 стр., изводи и препоръки и заключение – 6 стр., използвана литература и интернет източници – 10 стр., и четири приложения – 15 стр. Съотношението между частите е в полза на емпиричния анализ – увод около 2%, теоретичната първа глава около 24%, методологията и характеристиката на обекта във втора глава около 17%, а анализът и оценката на параметрите на логистичната система в трета глава – около 53% от основния текст; изводите и заключението заемат около 3%.

Съгласно представената справка за минималните национални изисквания Милена Дичева е събрала общо 80 точки при изисквани 80 за придобиване на ОНС „доктор“ по ПН 3.7, разпределени по критерий А (дисертационен труд) – 50 точки при изисквани 50, и по критерий Г (публикации) – 30 точки при изисквани 30. Тя покрива минималния праг точно, без съществен резерв над изискванията.

2. Актуалност на проблема.

Логистиката на туризма е област с нарастващо практическо значение за българската икономика. Темата на дисертационния труд засяга реален и слабо изследван проблем – ефективността на управлението на транспортните, складовите и информационно-технологичните ресурси в малките и средни туристически предприятия, а актуалността ѝ произтича и от продължаващата дигитализация на сектора и от необходимостта тези предприятия да намаляват логистичните си разходи при силна сезонност и ограничен административен капацитет. Приемам избора на тема за навременен и практически обоснован – самостоятелни

изследвания на логистиката в българския туризъм остават сравнително малко на брой, за разлика от общата литература по логистика и управление на веригата за доставки.

3. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор.

Списъкът на използваната литература включва 209 заглавия, около 130 на кирилица и 79 на латиница, допълнени от 41 интернет източника. Обхванати са класически трудове по логистика и управление на веригата за доставки, българска литература по туризъм и транспорт, както и по-нова литература за приложението на изкуствени интелигентни системи в логистиката. Прегледът показва добро познаване на състоянието на проблема, макар изложението в първа глава на места да остава по-скоро описателно и енциклопедично, отколкото критично съпоставящо различните научни позиции. Докторантката систематизира добре съществуващите постановки, но по-рядко ги подлага на собствена преценка.

4. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Основната цел на дисертационния труд е „да се изследват и оптимизират основните параметри на логистичната система в малките и средни туристически предприятия и да се предложи модел за управление на логистичните дейности“ (стр.10). Считам, че така поставената цел е реалистична, изпълнима с дисертационното изследване и мотивираща по отношение на търсене на нови методи и инструменти за анализ.

Целта е декомпозирана в **пет задачи**: установяване на актуалните проблеми на логистиката в туризма, анализ на подходите и методите за управление на логистичните дейности, определяне и анализ на основните параметри на логистичната система, анализ на възможностите за тяхното оптимизиране и предлагане на модел за управление, което е извършено по един добър начин.

Защитаваната **докторска изследователска теза** е, че „развитието на логистиката, изразено чрез състоянието основни параметри на логистичната система в туризма е от ключово значение за управление на цялостна дейност на малките и средни предприятия в туризма“, а изследването се основава на две хипотези – за връзката между развитието на логистичните параметри и устойчивия модел за управление, и за необходимостта логистичното управление в МСП да бъде подпомагано от външна експертиза. Използваният от докторанта подход оценявам като успешен с оглед съдържанието на целия ДТ.

Обект на изследването са стоково-материалните и съпътстващите ги информационни, сервизни и финансови потоци в логистичните системи на малките и средни туристически предприятия в България, а **предмет** – теоретичните и

практическите аспекти на възможностите за оптимизиране на тези параметри. Времевият обхват на анализираните данни е 2004 – 2024 г.

В обобщение, методическата основа позволява разгръщането на съдържанието на дисертационния труд в неговите три основни глави. Резултатите от цялостното изследване са онагледени с 32 таблици и 37 фигури, което също допринася за доброто възприемане и високата оценка на съдържанието на труда.

5. Основни резултатите и приноси на дисертационния труд.

В съдържателен план, докторантката прави систематичен преглед на състоянието на транспортната, складовата и информационно-технологичната подсистема на туристическата логистика в България, като съпоставя резултатите от собственото проучване с официална статистическа информация на НСИ и с международна литература. Обсъждането остава предимно описателно, но е логически свързано с поставените задачи. Използваната литература е представителна и актуална, а съпоставката между собствените констатации и чуждия изследователски опит на места би могла да бъде по-задълбочена.

Всичко горепосочено ми дава основание да приема, че постигнатите резултати позволяват да се систематизират и следните научни и научно-приложни приноси.

5.1. Научни приноси

- Систематизирано и обогатено е знанието за логистичните системи в туризма чрез интегриране на транспортната, складовата и информационно-технологичната подсистема в единна аналитична рамка, адаптирана към спецификата на малките и средни туристически предприятия в България.

- Адаптирана е комплексна методика за анализ и оценка на параметрите на логистичната система в туризма, подкрепена от самостоятелно проведено анкетно проучване сред 100 туристически МСП от шестте икономически района на страната – проучване от този вид не е провеждано системно в българската литература по логистика на туризма.

5.2. Научно-приложни приноси

- Систематизирани и адаптирани към спецификата на туристическите предприятия са детерминирани модели за управление на запасите с постоянен размер на поръчките, приложими като инструментариум при оптимизиране на обема и честотата на доставките.

- Изведени са SWOT профили на управлението на запасите и на приложението на информационните технологии в туристическия бизнес,

които могат да послужат на мениджмънта на малки и средни туристически предприятия при вземане на управленски решения.

- Формулирани са препоръки за транспортно-логистичното обслужване на туристическото предлагане, приложими от организации, ангажирани с планирането и контрола на транспортните операции в туризма.

Справката за приносите, представена от докторантката, приемам за коректно изготвена.

6. Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите.

По дисертационния труд са публикувани четири статии и доклада като в три от четирите Дичева е първи автор, а в една – втори. Съдържанието на приложените публикации по темата напълно отразяват теоретичните, методическите и приложни достижения на докторанта. Всичко това ми дава основание да заключа, че представения дисертационния труд, обемът на приложената емпирична работа и последователността в тематиката на публикациите, потвърждават становището ми, че приносите в основната си част са лично дело на докторантката.

7. Критични бележки и въпроси.

Въпреки, че са налице отделни тези, които могат да послужат като основа за критични бележки, те не променят общото ми положително становище и висока оценка за постиженията в дисертационния труд.

Към докторанта може да се отправи следния въпрос:

- По какъв начин предложените детерминирани модели за управление на запасите (стр. 139) могат да бъдат адаптирани към предприятия с изразена сезонност на търсенето, каквато е характерна за голяма част от туристическия сектор?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Предложеният дисертационен труд от Милена Иванова Дичева на тема „Изследване и оптимизиране на параметрите на логистичната система в туризма“ напълно отговаря на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени на Лесотехническия университет за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Като имам предвид посочените по-горе характеристики на дисертационния труд, качествата на автора и научно-приложните приноси в дисертационния труд,

считам, че той представлява завършено оригинално авторско изследване. Това ми дава основание да изразя своето ПОЛОЖИТЕЛНО становище на Милена Иванова Дичева да бъде присъдена образователната и научна степен „ДОКТОР“ в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7.Администрация и управление, научна специалност „Икономика и управление (по отрасли)“.

гр. София

Член на НЖ: .....
(проф. дн Николай Щерев)